

**Idrottsförvaltningen
Exploateringskontoret****Handläggare**
Idrottsförvaltningen
Louise Persson
Telefon: 08-50827602Exploateringskontoret
Johan Skutin
Telefon: 08-50826673**Till**
Idrottsnämnden
2023-12-12

Exploateringsnämnden
2023-12-14

Högdalstopparna, redovisning av budgetuppdrag

Idrottsförvaltningens förslag till beslut

1. Idrottsnämnden godkänner PM ”Högdalstopparna - Möjlig utveckling för ett attraktivt och öppet friluftsf- och rekreationsområde” samt redovisningen av budgetuppdraget: Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden utreda hur Högdalstopparna kan utvecklas till ett attraktivt och öppet friluftsf- och rekreationsområde.

Exploateringskontorets förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner PM ”Högdalstopparna - Möjlig utveckling för ett attraktivt och öppet friluftsf- och rekreationsområde” samt redovisningen av budgetuppdraget: Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden utreda hur Högdalstopparna kan utvecklas till ett attraktivt och öppet friluftsf- och rekreationsområde.

Sammanfattning

Idrottsförvaltningen och exploateringskontoret har med anledning av uppdrag i 2023 års budget gjort en utredning för att svara på uppdraget: *Idrottsnämnden ska i samarbete med*

exploateringsnämnden utreda hur Högdalstopparna kan utvecklas till ett attraktivt och öppet friluftsf- och rekreationsområde.

Utredningen innehåller en sammanfattning av tidigare gjort arbete samt dialoger mellan stadens berörda förvaltningar. Utredningen innehåller förslag på hur området kan utvecklas avseende fysiska åtgärder men även hur drift och underhåll kan säkerställas framgent.

Utredningen redovisas i ett PM vilket presenterar slutsats och rekommendationer för vidare hantering i syfte att göra Högdalstopparna till ett attraktivt och öppet friluftsf- och rekreationsområde. Utredningens huvudsakliga slutsats är att

IdrottsförvaltningenPalmfeltsvägen 5
Box 8313
10420 Stockholm
Växel 08-50827700
Fax
idrott@stockholm.se
<https://motionera.stockholm/>

området bör detaljplaneläggas för att skapa bättre förutsättningar för investeringar, drift och underhåll.

Bakgrund

I Stockholms stads budget för 2023 anges kommunfullmäktiges inriktning *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* och det underliggande verksamhetsområdesmålet *Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv*. Inom ramen för denna inriktning och målsättning ska idrottsnämnden verka för ett rikt friluftsliv, till exempel genom att bistå arbetet med fler naturstigar, motionsspår och skidspår runt om i staden. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska beaktas.

I Stockholms stads budget för 2023 anges uppdraget: *Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden utreda hur Högdalstopparna kan utvecklas till ett attraktivt och öppet friluftsliv- och rekreativt område*. För att svara mot detta uppdrag har idrottsförvaltningen och exploateringskontoret gjort en utredning som presenteras i PM ”Högdalstopparna - Möjlig utveckling för ett attraktivt och öppet friluftsliv- och rekreativt område” (2023-10-23).

Ärendet

Den utredning som idrottsförvaltningen och exploateringskontoret gjort för att svara mot budgetuppdraget har haft som mål och syfte att presentera förslag på utveckling av Högdalstopparna för att ge området förutsättningar att bli ett attraktivt och öppet friluftsliv- och rekreativt område. Därtill att sammanfatta rekommendationer för vidare hantering.

Idrottsförvaltningen och exploateringskontoret har gemensamt samlat ihop bakgrundskunskap och underlag som är relevant för uppdraget. Samverkan inom staden har skett med stadsdelsförvaltningarna för Farsta och Enskede-Årsta-Vantör, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen samt trafikkontoret. Dialog har skett med idrottsförvaltningens referensgrupp från funktionshinderrådet.

Nedan presenteras bärande delar i utredningens slutsats och rekommendationer.

- Högdalstopparna har potential att utvecklas till ett attraktivt och öppet område med kvaliteter för rekreation och friluftsliv. Tidigare gjorda utredningar för området samt dialoger som förts mellan stadens förvaltningar under utredningsarbetet innebär en samstämmig syn på önskad utveckling av Högdalstopparna.

- Området är inte detaljplanelagt vilket innebär att det finns tydliga begränsningar avseende möjliga investeringar, drift och underhåll. Detta innebär att utveckling av området begränsas i det fall detaljplan inte finns. Om ett beslut skulle tas om att hela området vid Högdalstopparna detaljplaneläggs resulterar det i ett tydligare huvudmannaskap för området. Därtill skapas en driftsäkerhet och möjlighet till långsiktiga investeringar i området (se sid 13-14 i PM).
- Utredningen har visat att det finns svårigheter kring utveckling och underhåll av Högdalstopparna utifrån befintlig situation. Detta beror delvis på att området inte är detaljplanelagt och att det saknas tydlighet i huvudmannaskap och möjlighet till långsiktig planering och investering. Det beror även på att det sker utveckling av industrier på olika platser i direkt anslutning till Högdalstopparna. Pågående och kommande byggnationer bidrar till bland annat bullerstörningar samt avstängda entréer och markområden. Ytterligare en svårighet med utveckling av Högdalstopparna är bristen på körbara vägar vilket kan krävas för byggnation av exempelvis en hinderbana och underhåll av växtlighet och gångstråk samt för tömning av sopkärl.
- Befintliga strukturer och aktiviteter i området kan förstärkas och kompletteras genom att tillskapa nytt. Utredningen föreslår åtgärder övergripande för hela området samt särskilda åtgärder för de tre olika topparna. En del avgränsade åtgärder kan vara möjliga att genomföra även utan en detaljplaneläggning i syfte att skapa ett mer attraktivt och öppet område för friluftsliv och rekreation. Innan genomförande av åtgärder utan detaljplan kan det krävas särskilda utredningar beroende på åtgärdens omfattning. Exempelvis markmiljöundersökning eller naturvärdesinventering (se sid 15-16 i PM).

I ett kommande arbete avseende utveckling av Högdalstopparna finns det ett behov av ett särskilt uppdrag för att påbörja detaljplaneläggning samt finansiering av detta inklusive behövliga utredningar. Därtill krävs att medel tillsätts för att genomföra de förändringar detaljplanen föreslår och möjliggör. Om åtgärder önskas genomföras innan detaljplanläggning behövs ett uppdrag och avsatta medel för att genomföra avgränsade insatser för att exempelvis förstärka entréer, sätta upp skyltar, funktioner och aktiviteter eller göra underhållsåtgärder. Vid en detaljplaneläggning kommer flera utredningar för bland annat naturvärden, markmiljö, geoteknik och kulturmiljö behövas. Utredningarna kan resultera i

behov av exempelvis kostsamma saneringar och markförstärkningsåtgärder. En detaljplaneläggning kan bedöma lämplighet och balans mellan rekreativa funktioner och ekologiska värden.

Om investering och utveckling av Högdalstopparna ska göras bör det ske i samråd med berörda förvaltningar inom staden. Dialog bör hållas med prioriterade grupper enligt stadens idrottspolitiska program samt med aktörer såsom idrottsföreningar som nyttjar området. Därtill bör en omvärldsanalys göras för att dra lärdom av tidigare genomförda projekt som relaterar till Högdalstopparna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av idrottsförvaltningen och exploateringskontoret.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Idrottsförvaltningens och exploateringskontorets slutsats är att detaljplaneläggning bör göras för Högdalstopparna. Dagens situation gällande ansvarsfördelning och ekonomiska möjligheter är begränsande för områdets utveckling. Det finns behov av att skapa en tydlig struktur gällande ansvar och framtida utveckling samt underhåll för området. Därtill finns det ett behov av att utföra utredningar och analyser avseende exempelvis markmiljö och geoteknik för att säkerställa lämpligt nyttjande och möjlighet till fysiska åtgärder och tillskott av aktiviteter i området. Högdalstopparna har potential att på sikt utvecklas till ett område som kan nyttjas för friluftsliv och rekreation. Befintliga kvaliteter och funktioner kan förstärkas och nya kan tillskapas.

Vidare utredning och arbete avseende Högdalstopparna förutsätter ett särskilt uppdrag till berörd förvaltning. Exempelvis för att initiera och driva en detaljplan för området samt klargöra finansiering och behövliga utredningar.

Måluppfyllelse

Framtaget PM berör kommunfullmäktiges mål *Alla Stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv* genom en möjlig utveckling för idrott som sker i natur, exempelvis orientering och cykling. Utveckling av Högdalstopparna möter ovanstående mål genom att utveckla en plats för stockholmarna att ägna sig åt motion i form av promenad och löpning.

Utredningen berör även kommunfullmäktiges mål *Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar* genom att lyfta

Högdalstopparnas betydelse som spridningssamband och område för stadsdelsvisa åtgärdsförslag för den biologiska mångfalden.

Miljökonsekvenser

Att bevara Högdalstopparna och utveckla dess befintliga strukturer inklusive förutsättningar för biologisk mångfald och spridningssamband innebär en positiv effekt för miljö och klimat i området.

Tillgänglighet

Utredningen inkluderar en dialog avseende personer med funktionsnedsättningar. Utredningen innehåller konkreta förslag på hur området kan göras attraktivt och tillgängligt utifrån olika funktionsnedsättningar. En vidare utredning har möjlighet att studera och föreslå specifika anpassningar för att skapa ett tillgängligt område.

Konsekvenser för barn

Vanor kring motion och utomhusvistelse etableras i många fall i ung ålder. Detta gör att prioritering av ytor för barn och unga är en investering i folkhälsa på både kort och lång sikt. Idrottsförvaltningen arbetar för att möjliggöra för alla stockholmare att vara fysiskt aktiva, men har ett särskilt uppdrag att tillgängliggöra meningsfulla fritidsaktiviteter för barn och ungdomar. Högdalstopparna är ett område som är öppet för alla och därmed tillgängligt för barn. Det finns potential att öka attraktiviteten för barn genom att exempelvis tillföra fler aktiviteter och öka orienterbarheten, men även genom att bevara den naturliga karaktären som kan bjuda in till fantasifull lek.

Jämställdhetsanalys

Stockholms stad ska verka för ett jämställt och inkluderande samhälle och motionerande. Därtill ska staden arbeta för att alla stockholmare ska ha möjlighet till att vara fysiskt aktiva och upptäcka friluftaktiviteter utifrån sina egna förutsättningar. Utredningen bemöter detta genom att föreslå utveckling för Högdalstopparna som kan erbjuda alternativa fritidsytor.

Marina Högländ
Idrottsdirektör
Idrottsförvaltningen

Thomas Andersson
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Bilagor

1. Högdalstopparna - Möjlig utveckling för ett attraktivt och öppet friluftsb- och rekreationsområde (2023-10-23)

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Anders Thomas,Andersson	2023-11-27
Britta Marina,Högländ	2023-11-27